Department of Health

အဆုတ်ရောဂါ ဆေးဝါးများ

အသွင်ပြောင်းဖြန့်ချိမှု ၂- ဧပြီလ ၂၀၁၃ ခုနှစ်

Burmese

အဆုတ်ရောဂါ (TB) ကုသမှုသည် အဘယ်ကြောင့် အရေးကြီးပါသနည်း။

အောက်ပါအကြောင်းပြချက်များမှ တစ်ခုကြောင့် ဆရာဝန်သည် ကုသမှုပေးရန် ညွှန်ကြားခဲ့ပါလိမ့်မည် -

- **ရှင်သန်ထကြွလျက်ရှိသည့်အဆုတ်ရောဂါ TB အတွက် ကုသမှု-** အဆုတ်ရောဂါ TB သည်အမြဲတမ်းအားဖြင့် သမရိုးကျ ရောဂါလက္ခဏာများဖြစ်သည့် ချောင်းဆိုးခြင်း၊ ကိုယ်အလေးချိန်ကျဆင်းခြင်း၊ ညအခါ ချွေးထွက်ခြင်း နှင့်သလိပ်တွင်သွေးပါခြင်း တို့ကိုပြသမည် မဟုတ်ပါ၊ သို့သော်လည်း ဤလက္ခဏာများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပြီး အကယ်၍ရောဂါကို သေချာစွာမကုသလျှင် သေဆုံးနိုင်ပါသည်။ ကုသခြင်းမရှိသည့် ရောဂါသည် အခြားသူများအားကူးစက်မည့်အန္တရာယ်အလားအလာကိုလည်း ဖြစ်စေသည်။ ညွှန်ကြားထားသည့် အဆုတ်ရောဂါ TB ကုသမှုကို ပြီးဆုံးအောင်ခံယူရမည်ဖြစ်သည်။ ကုသမှုခံယူနေစဉ် အချိန်တိုတိုတောင်းတောင်းအတွင်းမှာပင် သင် အလွန်သက်သာကြောင်း သို့မဟုတ် အလွန်ပင်နေကောင်းလာကြောင်း ခံစားနိုင်ပါသည်။ သို့သော်ငြားလည်း ပိုးသည်ရှိနေသေးနိုင်ပြီး ကုသမှုဆေးခွက်ချိန်အပြည့် ကုသမှသာ ပိုးအားလုံးကို သတ်ပါလိမ့်မည်။ အဆုတ်ရောဂါ TB သည်ကူးစက်တတ်သောရောဂါတစ်ခုဖြစ်ပြီး ကုသမှုသည်အခြားသူများအားကူးစက်ရာမှ အကာအကွယ်ပေးပါသည်။
- **မြုံနေသည့် အဆုတ်ရောဂါ TB ကူးစက်မှုအတွက် ကုသမှု** - အဆုတ်ရောဂါ TB ပိုး ကူးစက်နေကြောင်းအထောက်အထားရှိသော်လည်း ရှင်သန်နေသည့်ရောဂါ၏လက္ခဏာမရှိသည့်ကိစ္စတွင် **အဆုတ်ရောဂါ TB ဖြစ်လာခြင်းမှ အကာအကွယ်ပေးရန်**
- ရံဖန်ရံခါတွင် အဆုတ်ရောဂါ တိုက်ဖျက်သည့်ဆေးများကို အဆုတ်ရောဂါမဟုတ်သည့် ဘက်တီးရီးယားရောဂါများ ကဲ့သို့သော အခြားကူးစက်မှု အမျိုးအစားများကိုကုသရန် အသုံးပြုပါသည်။

ကျွန်ုပ်၏ဆေးများကို မည်သည့်အချိန်တွင် ကျွန်ုပ်သောက်ရမည်နည်း။

ဆေးဝါးများကို ဆရာဝန်ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ပျက်ကွက်မှုမရှိစေပဲ အောင်မြင်သောကုသမှုရရန်အတွက် **သောက်ရမည်ဖြစ်သည်။** ဆေးဝါးများကို သာမန်အားဖြင့် နေ့စဉ်သောက်ရန်ပေးသော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံတွင် ၄င်းတို့ကို ရက်သတ္တပတ် တစ်ပတ်လျှင် နှစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် သုံးကြိမ် အတွက်သာလျှင် ပေးပါသည်။ ဤကိစ္စတွင် ၄င်းဆေးဝါးများကို သတ်မှတ်ထားသောနေ့ရက်များ၌ ဆေးခန်းမှသူနာပြု (စာမျက်နှာ 3 ၊ အချက် 13 ကိုကြည့်) တစ်ဦးဖြစ်စေ သို့မဟုတ် အခြား ကြီးကြပ်သူတစ်ဦးဖြစ်စေ၏တိုက်ရိုက်ကြီးကြပ်မှုဖြင့် သောက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဆေးကို နေ့စဉ်အချိန်မှန် အစာမရှိသောဝမ်းဗိုက် ဟောင်းလောင်းဖြင့် (အစာမစားမီ သို့မဟုတ် အစာစားပြီးနောက် တစ်နာရီနှင့်မိနစ် ၃၀) မြိုချရမည် (ဝါးစားရန်မဟုတ်) ဖြစ်သည်။ လူအတော်များများသည် အိမ်မ်ယာမဝင်မီ ဆေးကိုစားကြပါသည်။ ဆေးအားလုံးကို တစ်ချိန်တည်းတွင်စားရမည်ဖြစ်သော်လည်း အားလုံးကိုတစ်ခါတည်း မြိုချရန်မလိုအပ်ပါ။

အဘယ်ဆေးများကို အဆုတ်ရောဂါ TB အားကုသရန် သုံးပါသလဲ။

အောက်တွင် အဆုတ်ရောဂါ TB ကိုကုသရာတွင်အသုံးပြုသည့် ဆေးဝါးများစာရင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ၄င်းတို့၏ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့်ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများဖြစ်သည်။ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများအားလုံးကို စာရင်းမပြုထားပါ၊ သင့်ဆရာဝန်က ၄င်းတို့ကိုအသေးစိတ်ဆွေးနွေးပါလိမ့်မည်။ ဆေးများတွင် သာမန်အားဖြင့် ဆေးကို သုံးရန်ဟန့်တားလောက်သည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများမရှိပါ သို့သော်လည်း ၄င်းတို့ကိုသိရှိထားရန်အရေးကြီးပြီး အကယ်၍၄င်းတို့ဖြစ်ပေါ်ပါက ဆရာဝန်အား အကြောင်းကြားပါ။ အော့အန်ချင်စဖွယ်ဖြစ်ခြင်း၊ ဝမ်းဗိုက်နာခြင်း၊ မျက်လုံးဝါခြင်း၊ ဆီးအရောင်ရင့်ခြင်း သို့မဟုတ် ဖြူဖပ်ဖြူရော် ကြင်ကြီးဖြစ်ခြင်း ကဲ့သို့သောလက္ခဏာတစ်ခုခုကို *ချက်ချင်း*သတင်းပို့ခြင်းသည် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သည်၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဆေးတစ်မျိုး သို့မဟုတ် ထိုထက်ပိုသော ဆေးများက ဤပြဿနာများကို ဖြစ်ပွားနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

INAH (Isoniazid): သေးငယ်ပြီး 100 မီလီဂရမ် ဆေးစွမ်းအားရှိသည့်အဖြူရောင်ဆေးပြားများဖြစ်ပြီး ၄င်းတို့သည် အဆုတ်ရောဂါ TB ပိုးအပေါ် အလွန်အစွမ်းထက်ပါသည်။ ၄င်းဆေးများသည် တစ်ခါတစ်ရံ၌ နေမထိထိုင်မသာဖြစ်ခြင်း၊ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း၊ အာရုံစိုက်နည်းပါးခြင်း သို့မဟုတ် မျက်နှာ ပေါ်ရှိဝက်ခြံဆိုးဝါးလာခြင်း ကဲ့သို့သော အသေးအဖွဲ လက္ခဏာများကိုဖြစ်ပေါ်စေသည်။ အကယ်၍၄င်းတို့မှာ စိတ်နေစိတ်ထားနှင့်အမူအကျင့် ကိုပြောင်းလဲ စေလျှင် သင့်ဆရာဝန်အား *ချက်ချင်း* သတင်းပို့သင့်သည်။ အင်အားနည်းခြင်း၊ ထုံခြင်းနှင့်လက်နှင့်ခြေတို့တွင် စိုးစိုးစစ်စစ် ခံစားရခြင်း တို့ရံဖန်ရံခါဖြစ်ပေါ်တတ် သည်၊ အထူးသဖြင့် အာဟာရချို့တဲ့မှု သို့မဟုတ် အရက် အလွန်အကျွံသောက်လျှင် ဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။ အော့အန်ချင်စဖွယ်ဖြစ် ခြင်း၊ ဝမ်းဗိုက်နာခြင်း၊ မျက်လုံးဝါခြင်း၊ ဆီးအရောင်ရင့်ခြင်း သို့မဟုတ် ဖြူဖပ်ဖြူရော် ကြင်ကြီးဖြစ်ခြင်း ကဲ့သို့သောလက္ခဏာများကို ချက်ချင်း သတင်းပို့သင့်သည်၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၄င်းတို့သည် အသည်းအဆိပ်အတောက်ဖြစ်မှုကို ညွှန်ပြနိုင်သည်။ အကယ်၍သင်သည် INAH ကို သောက်နေပါက၊ 25 မီလီဂရမ်A ၁းရှိသော A ဖြူရောင်* သေးငယ်သည့်ဆေးပြား ပိုင်ရီထောင့်ဆင်း (ဗီတာမင် ဘီ 6) ကိုလည်း သာမန်A ၁းဖြင့် သင့် A ၁းပေးပါလိမ့်မည်။ ဆေးခွက်ချိန်A နည်းငယ်လိုA ပ်သော ကလေးများA တွက် Isoniazid A ရည် ရရှိနိုင်ပါသည်။

Rifampicin: ဆေးတောင့် သို့မဟုတ် ဆေးပြားများဖြစ်ပြီး ဆေးစွမ်းA ၁း သုံးမျိုးဖြင့်လာပါသည်၊ ၄င်းတို့မှာ 150 မီလီဂရမ်၊ 300 မီလီဂရမ် နှင့်600 မီလီဂရမ်တို့ဖြစ်ပြီး A ဆုတ်ရောဂါ TB ပိုးA ပေါ်A စွမ်းထက်ပါသည်။ ဆေးA ရောင်မှာ တံဆိပ်နှင့်ဆေးစွမ်းA ၁း A မျိုးမျိုးA ပေါ်မူတည်၍ ခြားနားကြပါသည်။ ဆေးခွက်ချိန်A နည်းငယ်လိုA ပ်သော ကလေးများA တွက် Rifampicin A ရည် ရရှိနိုင်ပါသည်။ ဤဆေးသည် A နီရောင်၊ လိမ္မော်ရောင် သို့မဟုတ် နီညိုရောင် ဆီးကိုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်၊ ၄င်းပြင် ရံဖန်ရံခါ A ခြားကိုယ်ခန္ဓာA ရည်များ မျက်ရည်ကဲ့သို့ ကိုA ရောင်ဖြစ်စေသည်။ ဤကိစ္စသည်စိုးရိမ်စရာမလိုပါ၊ သို့သော်လည်း ဆေးA ၁နိသင်သည်ကိုယ်ခန္ဓာတွင်းရောက်ရှိသည်ဟု ညွှန်ပြပါသည်။ သင် *ပုံမှန်သောက်နေသည့်မည်သည့်ဆေးဝါးကိုမဆို* သင့်ဆရာဝန် A ၁းပြောပြရမည်ဖြစ်သည် A ဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် rifampicin သည် A ချို့ဆေးဝါးများ A ထူးသဖြင့် warfarin, prednisone နှင့် *A ခြားကိုယ်ဝန်တားဆေး* တို့၏A ၁နိသင်ကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်။

A ကယ်၍သင်သည် ကိုယ်ဝန်တားဆေးကိုသောက်သုံးနေရလျှင် ၄င်းတို့၏A ၁နိသင်မှာ ကျဆင်းနိုင်သဖြင့် သင့်A နေဖြင့်A ခြားပုံစံကိုယ်ဝန်တားနည်း A မျိုးA စားကို A သုံးပြုရန်လိုA ပ်သည်။ A ကယ်၍သင်သည်ထိုဆေးဝါးများကိုသောက်သုံးနေလျှင် ဆရာဝန်A ၁းပြောပြရန် သတိရပါ။

Rifampicin ကုသမှုကိုA ဟန့်A တားလုပ်ခြင်းသည် လွန်ကဲသောဘေးထွက်ဆိုးကျိုးA လားA လာဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်၊ တုပ်ကွေးကဲ့သို့နာမကျန်းမှု (ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊

Queensland Government

A ဖျားတက်ခြင်းနှင့် ချမ်းစိမ့်ခြင်း) မှ A လွယ်တကူ A ညိုA မည်းစွဲခြင်းနှင့်သွေးယိုခြင်းပါဝင်သော လွန်ကဲသည့် သွေးရောဂါA ထိ ဖြစ်နိုင် သည်။ *A ကယ်၍ ဤကိစ္စဖြစ်ပွားလျှင် ချက်ချင်းသတင်းပို့ပါ၊* သို့သော်လည်း သတိပြုရမည်က A ကယ်၍ ဆေးများကို ဆေးခွက်ချိန်နှင့်သောက်ရမည့် A ကြိမ် ကို ညွှန်ကြားသည့် A တိုင်းသောက်ပါက ဤလက္ခဏာများမှာ ရှားရှားပါးပါး *ဖြစ်ခဲပါသည်။*

Ethambutol: ဆေးပြားများမှာ ဆေးစွမ်းA ား နှစ်မျိုးဖြင့်လာပါသည်၊ 400 မီလီဂရမ် A ရွယ်ကြီးပြီး မီးခိုးရောင်* ဆေးပြားနှင့် 100 မီလီဂရမ် A ရွယ်သေးငယ်ပြီး A ဝါရောင်* ဆေးပြားတို့ဖြစ်ကြသည်။ ဤဆေးပြားကိုသောက်သုံးနေစဉ် သင်၏A မြင်A ာရုံပြောင်းလဲမှုတစ်ခုခု (A မြင်A ာရုံမှုန်ခြင်း သို့မဟုတ် A ရောင်A မြင်A ာရုံပြောင်းလဲခြင်း) ကိုသတင်းပို့ရန်A ရေးကြီးပါသည်။ A ကယ်၍သင့်တွင် ကျောက်ကပ်ရောဂါ ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် A ဆစ် ရောင်ဒူလာရောဂါရှိလျှင်ဖြစ်စေ ဤဆေးကိုသင်စတင်မစားမီ ဆရာဝန်A ား သတင်းပို့ပါ။

Pyrazinamide: ဆေးပြားများမှာ A ရွယ်ကြီးပြီး A ဖြူရောင် 500 မီလီဂရမ် ဆေးပြားများဖြစ်သည်၊ ကုသမှု၏ပထမA ဆင့်တွင် A ဆုတ်ရောဂါ TB ပိုးA ပေါ် ပြင်းထန်စွာ ဆေးစွမ်းပြပါသည်။ A ရေပြားA ဖုပေါက်ခြင်း၊ A ဖျားတက်ခြင်း၊ ေA ာ့A န်ခြင်း၊ A ရေပြားနှင့်မျက်လုံးဝါခြင်း၊ ဆီးA ရောင်ရင့်ခြင်း၊ A ဆစ်နာခြင်း သို့မဟုတ် သမရိုးကျ မဟုတ်သော သွေးယိုခြင်း သို့မဟုတ် A ညိုA မည်းစွဲခြင်း ကဲ့သို့သောမည်သည့်ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးမျိုးကိုမဆိုကို သင့်ဆရာဝန်A ား သတင်းပို့ရန် A ရေးကြီး ပါသည်။ A ကယ်၍သင့်တွင် A ဆစ်နာဒူလာရောဂါရှိလျှင် ကျေးဇူးပြုပြီး သင့်ဆရာဝန်A ားပြောပြပါ။

Streptomycin: ဤဆေးကို ထိုးဆေးA ဖြစ်ပေးပါသည်၊ ရံဖန်ရံခါမှသာလျှင် သုံးပါသည်။ မူးဝေခြင်း၊ ဟန်ချက်မထိန်းနိုင်ခြင်း၊ ေA ာ့A န်ချင်စဖွယ်ဖြစ်ခြင်း၊ နားA တွင်းA သံမြည်နေခြင်း သို့မဟုတ် နားA ကြားA ာရုံပျောက်ကွယ်ခြင်း တို့၏မည်သည့် လက္ခဏာများမဆိုကို သင့်ဆရာဝန်A ားသတင်းပို့ပါ။

Prothionamide: သေးငယ်ပြီး လိမ္မော်ရောင်* 250 မီလီဂရမ် ဆေးပြားဖြစ်ပြီး ချောမွေ့သောမျက်နှာပြင်ရှိသည်။ Prothionamide ကို ရံဖန်ရံခါမှသာလျှင် သုံးပါသည်။ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများဖြစ်သည့် ေA ာ့A န်ချင်စဖွယ်ဖြစ်ခြင်း နှင့်ဝမ်းလျောခြင်းတို့ ဖြစ်ပွားနိုင်သည် ၊ ၎င်းတို့ကို သတင်းပို့သင့်သည်။

Cycloserine: 250 မီလီဂရမ် မီးခိုးရောင် သို့မဟုတ် A နီရောင်* ဆေးတောင့်ဖြစ်ပြီး ၎င်းကိုရှားရှားပါးပါးသုံးခဲပါသည်။ A ရေးကြီးသော ဘေးထွက်ဆိုးကျိုး များမှာ စိတ်နေစိတ်ထားနှင့် A မူA ကျင့်ပြောင်းလဲမှုများ နှင့်A ာရုံစူးစိုက်မှုနှင့်မှတ်ဉာဏ်ထိခိုက်မှုများဖြစ်ပါသည်။

**A ကယ်၍ထုတ်လုပ်သူကိုပြောင်းလဲလိုက်လျှင် ဆေးပြားA ရောင် ပြောင်းလဲနိုင်သည်။*

မည်သည့် လက္ခဏာများကို ကျွန်ုပ်၏ဆရာဝန်A ား ကျွန်ုပ်သတင်းပို့သင့်သနည်း။

A ထက်တွင် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများ A မြောက်A မြား စာရင်းပြုထားသော်လည်း လူA တော်များများသည် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးမရှိပဲ ကုသမှုကိုခံနိုင်ပါသည်။

A ကယ်၍ ေA ာက်ပါလက္ခဏာများ၏တစ်ခုခုကို -

- A ရေပြားA ဖုများ (ဤကိစ္စသည် ဆေးပြားများနှင့်မတည့်သောကြောင့်ဖြစ်နိုင်၍ ၎င်းကိုချက်ချင်းသတင်းပို့ရမည်ဖြစ်သည်)
- A ခြားမတည့်မှု၏သင်္ကေတများ (နှတ်ခမ်းရောင်ခြင်း၊ လျှာ သို့မဟုတ် မျက်ခွံ ရောင်ခြင်း ၊ A သက်ရှူရာတွင်တရှိုးရှိုးမြည်ခြင်း၊ A ဖြေမပေါ်သော A ဖျားတက်ခြင်း နှင့်ပါးစပ်တွင်းA နာများတို့ပါဝင်ပြီး ၎င်းတို့ကို ချက်ချင်းသတင်းပို့ရမည်ဖြစ်သည်)
- ေA ာ့A န်ချင်စဖွယ်ဖြစ်ခြင်း၊ ေA ာ့A န်ခြင်း၊ ဝမ်းလျောခြင်း သို့မဟုတ် ဝမ်းဗိုက်နာခြင်း
- လက်များ သို့မဟုတ် ခြေများတွင် စိုးစိစိခံစားရခြင်း
- A မြင်A ာရုံ ပျက်ပြားခြင်းများ
- A လွန်A မင်း ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း၊ A ားနည်းယိမ်းယိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် မူးဝေခြင်း ကဲ့သို့A ခြားသမရိုးကျမဟုတ်သော မည်သည့်လက္ခဏာများ မဆို

သင် ကြုံတွေ့ရလျှင် ေA ာက်ပါတို့ကိုချက်ချင်းဆက်သွယ်ရန်A ရေးကြီးပါသည် -

- A ဆုတ်ရောဂါထိန်းချုပ်ရေးဌာန (ေA ာက်တွင် တည်နေရာနှင့် ဆက်သွယ်ရမည့်A သေးစိတ်A ချက်A လက်ကိုကြည့်ပါ)
- သင့် ဆရာဝန်
- သို့မဟုတ် A နီးဆုံး ဆေးရုံ

ထပ်ဆင့် A ချက်A လက်များ

တည်နေရာ	တယ်လီဖုန်း	တည်နေရာ	တယ်လီဖုန်း
Metro South Clinical TB Service Princess Alexandra Hospital (*Brisbane*)	3176 4141	*Cairns* TB Control Unit Cairns Base Hospital	4226 6240
Rockhampton TB Control Unit Rockhampton Base Hospital	4920 6211	*Townsville* TB Control Unit Townsville General Hospital	4433 2863
Toowoomba TB Control Unit Toowoomba Hospital	4616 6445	*Mackay* TB Control Unit Mackay Base Hospital	4885 5949
Torres and Cape TB Control Unit Thursday Island	4030 6046		

ကျွန်ုပ် ယခုဘာလုပ်သင့်ပါသလဲ။

1. နေ့စဉ် *A ချိန်မှန်* ေA ၁က်ပါဆေးဝါးများ *A ၁းလုံးကို* A တူတူသောက်ပါ --A ၁းလုံးကိုတစ်ခါတည်းမြိုချရမည်ဟုမဆိုလိုပါ။ ဆေးဖက်ဆိုင်ရာနှင့် သူနာပြု ဝန်ထမ်းများမှပေးသည့် A ကြံဉာဏ်၊ ညွှန်ကြားချက်များနှင့်ကုသမှုတို့ကို တိတိကျကျလိုက်နာပါ။ သင်သောက်ရမည့် ဆေးA ရေA တွက်ကို သင့်ဆရာဝန် သို့မဟုတ် သူနာပြုက ဖြည့်စွက်ပေးသင့်ပါသည်။

ဆေးဝါး	ဆေးခွက်ရိုန်	ဆေးဝါး	ဆေးခွက်ရိုန်
INAH (Isoniazid)	...............ဆေးပြားများ	**Prothionamide:**	......250 မီလီဂရမ်ဆေးပြားများ
Rifampicin:	.... 600 မီလီဂရမ် ဆေးပြား .... 300 မီလီဂရမ် ဆေးတောင့်များ .... 150 မီလီဂရမ် ဆေးတောင့်များ	**Cycloserine:**	........250 မီလီဂရမ်ဆေးပြားများ
Pyridoxine	....25 မီလီဂရမ်ဆေးပြားများ	*A ခြားဆေးများ*	
Ethambutol:	....400 မီလီဂရမ်ဆေးပြားများ ....100 မီလီဂရမ်ဆေးပြားများ		
Pyrazinamide:	......ဆေးပြားများ		

2. ဆရာဝန်က ရပ်ပါဟုမပြောမချင်း ဆေးကိုဆက်လက်သောက်ပါ။ ဆေးကိုနေ့စဉ်သောက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်းသတိပြုပါ (ဆရာဝန်ကA ခြားနည်းစီစဉ် ထားခြင်းမရှိလျှင်) A ကယ်၍သင်နေကောင်းသည်ဟုခံစားရသည့်တိုင်ေA ၁င် သောက်ရမည်ဖြစ်သည်။

3. A ဆုတ်ရောဂါ TB ကုသမှုဖြစ်စဉ်များသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်A တွင်း ဘေးကင်းပါသည်၊ ဆရာဝန်A ၁းဆွေးနွေးခြင်းမပြုမီ မရပ်ဆိုင်းသင့်ပါ။ A ကယ်၍သင် ကိုယ်ဝန်ဆောင်လာလျှင် တတ်နိုင်သမျှလျင်မြန်စွာ ဆရာဝန်A ၁းပြောပြရန် A ရေးကြီးပါသည်။

4. ဆေးခွက်ချိန်ကိုမပြောင်းလိုက်ပါနှင့် သို့မဟုတ် နေ့စဉ်ကုသမှုကို မပာန့်တားပါနှင့်။

5. ဆေးဝါးများကို A ခြားသူများA ၁း မပေးပါနှင့်၊ A ကယ်၍ ရောဂါချင်းတူနေသည့်တိုင်ေA ၁င် မပေးပါနှင့်။ ထိုသူများကို ဆရာဝန်တစ်ဦး သို့မဟုတ် A ဆုတ်ရောဂါ ထိန်းချုပ်ရေး ဌာန သို့ ညွှန်းပေးပါ။

6. A ဆုတ်ရောဂါ TB A တွက်ကုသမှုမှာ ကာလကြာရှည်ပါလိမ့်မည် (ပျောက်ကင်းေA ၁င်သေချာစေရန် A နည်းဆုံး ကုသမှု ကာလ ခြောက်လ လိုA ပ် သည်)။ ထို့ကြောင့် A ကယ်၍သင် နေထိုင်ကောင်းသည်ဟုခံစားရသည့်တိုင်ေA ၁င် ညွှန်ကြားထားသည့်A တိုင်း ကုသမှုကို သင်ဆက်လက်ခံယူ သင့်ပါသည်။ ဤကိစ္စကို သင့်ဆရာဝန်နှင့် ဆွေးနွေးနိုင်သည်။

7. ပုံမှန်ရက်ချိန်းများ A တွက်ပြန်လာရန်သင့်A ၁း သင့်ဆရာဝန်ကမေးမြန်းပါလိမ့်မည်၊ ဤရက်ချိန်းများA တိုင်း သင်လာရောက်ရန် A ရေးကြီးပါသည်။ A ကယ်၍ရက်ချိန်းA တိုင်း သင်လာရောက်ရန်မဖြစ်နိုင်လျှင်၊ A ဆုတ်ရောဂါ TB ဌာနမှ သူနာပြု သို့မဟုတ် သင့်ကုသပေးသည့်ဆရာဝန်A ၁း ပြောပြရ မည်ဖြစ်သည် ထိုA ခါ A ခြားရက်ချိန်းတစ်ခုကို ပေးနိုင်ပါသည်။

8. ဆေးဝါးများကို A များပြည်သူဆေးရုံ ဆေးပေးခန်းများနှင့်ပူးပေါင်း၍ ကျန်းမာရေးဌာနမှတစ်ဆင့် A ခမဲ့ဖြန့်ချီပေးပါသည်။ မက်ထရိုဆောက် A ဆုတ်ရောဂါ TB ဌာနA တွက် A ဓိကဖြန့်ချိသူမှာ Princess Alexandra ဆေးရုံဆေးပေးခန်းဖြစ်ပြီး ၄င်းတွင် တနင်္လာ မှ သောကြာ နံနက် 9.00 နာရီမှ ညနေ 4.30 နာရီA တွင်း (A များပြည်သူ့ရုံးပိတ်ရက်များမှA ပ) ဆေးဝါးများကိုလာရောက်ယူနိုင်ပါသည်။ A ကယ်၍ဤကိစ္စ သင်နှင့် မသက်ဆိုင်လျှင်၊ ဆေးယူရန်နေရာကိစ္စကို သင့်ဆရာဝန်နှင့် ကျေးဇူးပြု၍ဆွေးနွေးပါ။ ဆေးဝါးများကို ပုံမှန် ရယူသင့်ပါသည် (သာမန်A ၁းဖြင့် ဆရာဝန် နှင့်တွေ့သည့်ရက်ချိန်းနေ့တွင်ပင်ဖြစ်သည်)။ A ကယ်၍သင့်တွင် ဆေးA လုံးရေနည်းလာသည့်A ခါ၊ သင့်လက်ကျန်ဆေးများမကုန်မီ နောက်ထပ်ဆေး များကို ချက်ချင်းရယူထားပါ။

9. A ကယ်၍သင့်တွင် ကုသမှု သို့မဟုတ် ဆေးခွက်ချိန် နှင့်ပတ်သက်၍ သံသယတစ်ခုခုရှိလျှင် A နီးဆုံး A ဆုတ်ရောဂါ TB ထိန်းချုပ်ရေးဌာန မှဆေးဖက် ဆိုင်ရာ သို့မဟုတ် သူနာပြု ကိုရုံးချိန်A တွင်း သို့မဟုတ် သင့်ကုသပေးသည့်ဆရာဝန်ကို ဆက်သွယ်ပါ။

10. သင့်တွင်မည်သည့်ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးမဆိုဖြစ်လျှင် သင့်ဆရာဝန် သို့မဟုတ် A ဆုတ်ရောဂါ TB ထိန်းချုပ်ရေးဌာန ကိုချက်ချင်းဆက်သွယ်ပါ။

11. သင့်ဆရာဝန်နှင့်ရက်ချိန်းကို လာရောက်သည့်A ခါ သင့်ဆေးဝါးများA ၁းလုံးနှင့် ပုလင်းA လွတ်များကိုတစ်ပါးတည်းယူဆောင်လာရန် သတိပြုပါ၊ ဆေးဝါးများကို ကလေးများလက်လှမ်းမမီသောနေရာနှင့် ေA း၍ခြောက်သွေ့သောနေရာတွင် ထားသိုပါ။

12. ဤဆေးဝါးများကို သင်သောက်သုံးနေစဉ်A တွင်း သင့်A ၁းစောင့်ရှောက်ရန် A ဆုတ်ရောဂါ TB ထိန်းချုပ်ရေးဌာန မှသူနာပြုတစ်ဦးA ၁း တာဝန်ချထား ပေးပါလိမ့်မည်။ သင်ဤဆေးဝါးများကိုသောက်သုံးနေစဉ်A တွင်း သင့်တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာရန် သူနာပြုတစ်ဦးသည် ပုံမှန် သင့်A ၁းဆက်သွယ် သို့မဟုတ် သင့်ထံလာရောက် လိမ့်မည်ဖြစ်ပြီး ရောဂါကိုစီမံရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် မည်သည့်စိုးရိမ်မှုမျိုးကိုမဆို ဆွေးနွေးရန်A လိုရှိပါလိမ့်မည်။

13. သင့်A တွက် ကြီးကြပ်ပေးသည့်ကုသမှုကို ဆရာဝန်ကA ဘယ်ကြောင့်စီစဉ်ရသည့် A ကြောင်းရင်းများ A မြောက်A မြားရှိပါသည်၊ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုး များကိုA နီးကပ်စောင့်ကြည့်ရန်ကဲ့သို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဤကိစ္စ၌ ကြီးကြပ်သူတစ်ဦးသည် သီးခြားရက်များတွင် A ချိန်မှန် သင့်ဆေးများကို ပေးပါလိမ့်မည်။

Tuberculosis Medications

Version 2 – April 2013

Why is tuberculosis (TB) treatment important?

Treatment will have been ordered by the doctor for one of the following reasons:

- **Treatment for active TB disease**. TB does not always cause the classic symptoms of coughing, weight loss, night sweats and blood-streaked sputum, but these symptoms may develop and death may occur if the disease is not properly treated. Untreated disease also puts others at risk of infection. Prescribed TB treatment must be completed. After only a short time of being on treatment, you may feel much improved, or even very well. However, germs may still be present and only a full course of treatment will kill all germs. TB is an infectious disease and treatment prevents passing the infection on to others.
- **Treatment for latent TB infection, to prevent TB developing** where there is evidence of infection with the TB germ, but no sign of active disease.
- Occasionally anti-tuberculosis drugs are used to treat other types of infection, such as non-tuberculous mycobacterial diseases.

When do I take my tablets?

Medications must be taken without fail as directed by your doctor for successful treatment. Medications are usually given daily, but sometimes they are only given two or three days a week. In this case, they must be taken on the specified days and under direct supervision by either a nurse from the clinic (see page 3, point 13) or another supervisor. Medication should be swallowed (*not chewed*) at the same time each day on an empty stomach (one and a half hours before or after food). Most people find it best to take the medications before bed. All medications should be taken at the same time, but do not need to all be swallowed together.

Which drugs are used to treat TB?

Below is a list of drugs used to treat TB, and their possible side effects. Not all side effects are listed, and your doctor will discuss them in more detail. The medications usually cause no side effects that would prevent their use, but it is important to recognise these, and report them to your doctor if they occur. Reporting any symptoms such as nausea, abdominal pain, yellow eyes, dark urine or pale bowel motions *immediately* is most important, because one or more of the drugs can cause these problems.

INAH (Isoniazid): Small, white tablets of 100mg strength, which are powerful against the TB germ. They sometimes cause minor symptoms such as irritability, fatigue, lack of concentration or worsening of acne. If these result in mood and behaviour changes, they should be reported *immediately* to your doctor. Weakness, numbness and tingling of hands and feet occasionally occur, especially with poor nutrition or excess alcohol intake. Symptoms such as nausea, abdominal pain, yellow eyes, dark urine or pale bowel motions should be reported immediately, because these may indicate liver toxicity. If you are taking INAH, you will usually also be prescribed pyridoxine (Vitamin B6) in the form of small, white* tablets in 25mg strength. Isoniazid syrup is available for small children needing a lower dose.

Rifampicin: Capsules or tablets that come in three strengths, 150mg, 300mg and 600mg, and are powerful against the TB germ. The colour varies with different brands and strengths. Rifampicin syrup is available for small children needing a lower dose. This medication can cause red, orange or reddish-brown coloured urine, and occasionally other body fluids, such as tears. This is no cause for concern, but indicates that the drug is getting into the body. You must tell the doctor about *any regular medication* you take, because rifampicin can affect the action of certain drugs, especially warfarin, prednisone and the *oral contraceptive pill*.

If you are taking oral contraceptives, their effectiveness may be decreased and you will need to use other forms of contraception. Remember to tell the doctor if you are on such medications.

Interrupting rifampicin treatment can cause potentially serious side effects, from a flu-like illness (with headaches, fevers and chills) to a serious bleeding disorder with easy bruising and bleeding. *If this occurs, report immediately*, but remember, these symptoms *are rare if tablets are taken as directed* at

the proper dose and frequency.

Ethambutol: Tablets come in two strengths, 400mg which is a large, grey* tablet, and 100mg which is a small, yellow* tablet. It is important to report any change in your eyesight (such as blurred vision or change in colour vision) when taking this tablet. If you have any kidney disease or if you suffer from gout, report this to your doctor before you start this medication.

Pyrazinamide: These are large, white 500mg tablets that act strongly against the TB germ in the first stages of treatment. Reporting to your doctor any side effects such as skin rash, fever, vomiting, yellowing of skin or eyes, darkened urine, joint pain or unusual bleeding or bruising is important. If you have gout, please tell your doctor.

Streptomycin: This is given as an injection and used only occasionally. Report to your doctor any symptoms of dizziness, loss of balance, nausea, ringing ears or hearing loss.

Prothionamide: Small, orange* 250mg tablets, with a smooth surface. Prothionamide is used only occasionally. Side effects of nausea, vomiting and diarrhoea can occur and should be reported.

Cycloserine: 250mg grey or red* capsules that are rarely used. Important side effects are mood and behaviour changes, and disturbances of concentration and memory.

**Colours of tablets may differ if changed by the manufacturers.*

Which symptoms should I report to my doctor?

Although many side effects are listed above, most people tolerate treatment without side effects.

If you experience any of the following symptoms:

- skin rashes(this could be due to an allergy to the tablets and must be reported immediately)
- other signs of allergy (these include swelling of lips, tongue or eyelids; wheezing; unexplained fever; and mouth ulcers, and must be reported immediately)
- nausea, vomiting, diarrhoea or abdominal pain
- tingling of hands or feet
- visual disturbances
- any other unusual symptoms such as exceptional tiredness, faintness or dizziness

Then it's important to contact:

- a Tuberculosis Control Unit (see location and contact details below)
- your own doctor
- or the nearest hospital immediately.

Further information

Location	Telephone	Location	Telephone
Metro South Clinical TB Service Princess Alexandra Hospital (*Brisbane*)	3176 4141	*Cairns* TB Control Unit Cairns Base Hospital	4226 6240
Rockhampton TB Control Unit Rockhampton Base Hospital	4920 6211	*Townsville* TB Control Unit Townsville General Hospital	4433 2863
Toowoomba TB Control Unit Toowoomba Hospital	4616 6445	*Mackay* TB Control Unit Mackay Base Hospital	4885 5949
Torres and Cape TB Control Unit Thursday Island	4030 6046		

What should I do now?

1. Take the following medications *all together at the same time each day*—not necessarily swallowed all together. Strictly follow the advice, instructions and treatment from medical and nursing staff. Your doctor or nurse should fill out the number of tablets you are taking:

Drug	Dose	Drug	Dose
INAH (Isoniazid)	……….tablets	**Prothionamide**	………250mg tablets
Rifampicin	……….. 600 mg tablet ……….. 300 capsules ……….. 150 capsules	**Cycloserine**	..…… 250mg tablets
Pyridoxine	………... 25mg tablets	*Others*	
Ethambutol	……….. 400mg tablets ……….. 100mg tablets		
Pyrazinamide	……….. tablets		

2. Continue taking the medication until advised by the doctor to stop. Remember, medication must be taken every day (unless planned otherwise by doctor), even if you feel well.

3. Most TB treatment regimens are safe during pregnancy and should not be interrupted before discussion with the doctor. It is important to tell the doctor as soon as possible if you become pregnant.

4. Do not change the dosage or interrupt daily treatment.

5. Do not offer the medications to others, even if they have similar complaints. Refer them to a doctor or a Tuberculosis Control Unit.

6. Treatment for TB will be of long duration (a minimum of six months treatment is required to ensure cure). Therefore, you should continue treatment as prescribed even if you are feeling well. This matter can be discussed with your doctor.

7. You will be asked by the Doctor to return regularly for appointments and it is most important that you keep these appointments. If it is impossible for you to attend the appointment, you must tell the Nurse from the TB Unit or your treating doctor so another appointment can be made.

8. The medicines are supplied free of charge through the Department of Health in cooperation with public hospital pharmacies. The principal supplier for Metro South TB Unit is The Princess Alexandra Hospital Pharmacy where the medications may be collected between 9.00am and 4.30pm, Monday to Friday (except Public Holidays). If this is not applicable to you, please discuss your collection point with your doctor. They should be collected regularly (usually on the same day as your appointment with the doctor). If your supply is low, obtain further medications immediately before you run out of stock.

9. If you have any doubts at all about the treatment or the dosage of drugs, contact the Medical or Nursing Staff of the closest TB Control Unit during office hours or your treating doctor.

10. Contact your doctor or TB Control Unit immediately if you have any side effects.

11. Remember to bring all your medications and empty bottles with you when you attend for your Doctor's appointment. Keep the medications out of reach of children and in a cool dry place.

12. A nurse from a TB Control Unit will be assigned to your care while you are taking these medications. The nurse will contact and/or visit you regularly whilst you are taking these medications to monitor your progress and will be available to discuss any concerns regarding the management of the disease.

13. There are many reasons why your doctor may plan supervised treatment for you, such as to closely monitor side effects. In this case, a supervisor will give your medications at the same time on the specific days.